

Verslag Atelier Moerdijk 2040 #2

Tijdstip: 27 juni 2022 | 19:30u - 21:45u
Locatie: Moerdijkzaal, gemeentehuis te Zevenbergen

Waarom een omgevingsvisie?

De gemeente Moerdijk stelt dit jaar de omgevingsvisie op. De omgevingsvisie is een visie voor de lange termijn, waarin we aangeven wat we belangrijk vinden in de omgeving waarin we wonen, werken en onze vrije tijd besteden. Hoe ziet de gemeente Moerdijk eruit in 2040? Hoe willen we dan wonen? Blijven de dorpen herkenbaar? Hoe houden we onze gemeente bereikbaar? Kunnen bedrijven uitbreiden? Krijgt duurzaamheid een belangrijkere rol? Op dit soort vragen geeft de omgevingsvisie van Moerdijk straks antwoord.

Hoe doen we dat?

De omgevingsvisie raakt iedereen in de gemeente, jong en oud, nu en in de toekomst. Daarom vinden we het als gemeente belangrijk dat we met iedereen vooruit kijken naar de toekomst. Bewoners, ondernemers en andere samenwerkingspartijen betrekken we op verschillende manieren en momenten bij het omgevingsvisietraject. Dit doen we aan de hand van een (digitale) enquête, straatgesprekken in alle kernen, creatieve opdrachten voor de jeugd, diverse overleggen en drie Ateliers Moerdijk 2040.

Atelier Moerdijk 2040 #2

In de eerste fase van de omgevingsvisie stond het verkennen van de opgaven en ambities centraal. Inmiddels zijn we van start met de tweede fase: koers bepalen. Dit is de fase waarin we richting gaan geven aan de toekomst van Moerdijk. Tijdens het tweede Atelier Moerdijk 2040 op 27 juni 2022 spraken we ongeveer 40 bewoners, ondernemers en samenwerkingspartijen. Daarnaast waren er circa 10 ambtenaren aanwezig. Na een plenaire presentatie (zie bijlage) over de omgevingsvisie, Omgevingswet en stand van zaken bespraken we in deelgroepen drie toekomstscenario's.

De scenario's brengen drie verschillende 'toekomst' voor Moerdijk in beeld. Ook geven ze inzicht in de keuzes en gevolgen voor verschillende gebieden in de gemeente, zoals de kernen, het buitengebied en bedrijventerreinen. Het was niet de bedoeling om een van de drie scenario's te kiezen. De scenario's helpen om het gesprek op gang te brengen over welke keuzes voor de toekomst van Moerdijk mogelijk en wenselijk zijn. Pas bij de volgende stap in het omgevingsvisieproces, in fase 3, gaan we specifiek naar concrete gebieden en locaties kijken. Deze scenario's geven alleen voorbeelden.

Tijdens het Atelier Moerdijk 2040 kwamen drie scenario's aan bod:

1. Vitaal en verbonden Moerdijk
2. Groen-blauw Moerdijk
3. Ondernemend Moerdijk

Met de deelnemers gingen we in gesprek over wat zij interessant en kansrijk vinden aan de scenario's. Wat zouden zij uit de scenario's willen meenemen naar de toekomst van Moerdijk? Ook vroegen we wat zij minder passend vinden voor Moerdijk, of eventuele ideeën die zij wilden meegeven. Dit verslag geeft beknopt de hoofdlijnen van de avond weer.

Hoofddijnen

De deelnemers waren erg tevreden over de toelichting op de omgevingsvisie, het proces en de deelsessies. Na een eerste digitale bijeenkomst was het fijn om weer in een ruimte samen te komen. In kleinere groepen kreeg iedereen ook de kans om mee te praten over de toekomst van de gemeente Moerdijk. Er werden verschillende standpunten gedeeld en ook bracht de bijeenkomst mooie gesprekken en goede ideeën boven tafel.

In het algemeen geldt dat er veel wensen zijn richting de toekomst, maar er ook realistische verwachtingen zijn. Er komen verschillende opgaven op de gemeente Moerdijk af, maar deelnemers deelden de mening dat er (haalbare) keuzes gemaakt moeten worden.

De groep ging in kleinere deelsessies uiteen. Iedere deelnemer kreeg een "hand-out" met uitwerking van de scenario's en rouleerde langs de drie toekomstscenario's. De gespreksleiders noteerden de aandachtspunten en aanvullingen van deelnemers op posters. Op hoofddijnen gaat het om de volgende punten:

- **Wonen:** Veel deelnemers zien woningbouw als kans om jeugd te behouden en aan te trekken. Ook is betaalbare (sociale) huur en koop een belangrijk uitgangspunt voor verschillende doelgroepen (werknemers en senioren). Een grote wens is om ook verspreid over de kernen te bouwen en te voorkomen dat er een tweedeling ontstaat tussen het oosten en westen in de gemeente. Wel signaleren deelnemers dat het goed is om bij nieuwe plannen te vertrekken vanuit bestaande kenmerken, die voor het oosten en westen van de gemeente verschillend zijn, zoals het rustige en meer landschappelijke oosten en het meer dynamische westen. Een kanttekening die geplaatst wordt is om concurrentie met buurgemeenten te voorkomen.
- **Voorzieningen:** Er is meer nodig dan alleen woningen; deelnemers geven aan dat verschillende voorzieningen in de toekomst belangrijk zijn, zoals kinderopvang maar ook voorzieningen voor jongeren en jongvolwassenen. Dat er in de toekomst misschien minder voorzieningen in de kernen zijn is zowel realistisch als een groot gemis. Deelnemers zien dat zij zelf een verantwoordelijkheid hebben in het behoud van sommige voorzieningen, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. Daarnaast is een goede bereikbaarheid van de voorzieningen (met ov, fiets en auto) belangrijker dan dat alle voorzieningen overal te vinden zijn. Deelnemers spreken hierbij hun zorgen uit over het wegvallen van een belangrijk sociaal element en stippen het belang aan van basisvoorzieningen. Daarbij geldt dat een ontmoetingsfunctie als essentieel gezien wordt, in tegenstelling tot commerciële functies zoals een supermarkt. Deelnemers vinden dit belangrijk, zowel voor het behouden als aantrekken van bewoners.
- **Ontmoeting/verenigingsleven:** Deelnemers spraken veel over de behoefte om samen te komen in de eigen kern. Hiervoor zijn maatschappelijke voorzieningen nodig, zoals een dorpshuis, multifunctionele accommodatie of ontmoetingscentrum. De grote afhankelijkheid van vrijwilligers is risicovol, maar de bereidheid en saamhorigheid is groot. Ook heerst er behoefte aan voorzieningen gericht op de jeugd.
- **Economie:** Gezondheid en duurzaamheid worden gezien als belangrijke randvoorwaarden voor de ontwikkeling van bedrijven en het Haven- en Industrierrein. Over de vraag of deze ontwikkeling binnen of buiten de bestaande gebiedsgrenzen moet plaatsvinden, bestaan wisselende gedachten. Sommigen vinden het van belang om de bestaande bedrijven te behouden voor de toekomst en als verduurzaming meer ruimte vraagt, zou dit best wat meer ruimte mogen krijgen. Anderen vinden dat er reeds voldoende ruimte is voor de bedrijven en dat er binnen de grenzen van de industrie- en bedrijventerreinen ruimte gemaakt moet worden. Aandachtspunten zijn ook de concurrentiepositie

met andere gemeenten en gebieden en arbeidsmigranten. Ook zijn deelnemers benieuwd hoe de thuiswerktrend en interneteconomie zich de komende jaren ontwikkelen.

- **Samenwerking:** Deelnemers zien samenwerking tussen ondernemingen, overheid en onderwijs als kansrijk, zoals het benutten van de kennis van bedrijven en industrie voor maatschappelijke opgaven (bodem, water, verduurzaming) in kennis- en leernetwerken, thematische projecten en masterclasses. De jeugd kan als potentieel toekomstig werknemer kennismaken met mogelijke stages en werkvelden.
- **Mobiliteit:** Verbindingen met werkgebieden, omliggende steden maar ook de oost- en westkant van de gemeente Moerdijk zijn belangrijk. Daarbij signaleren deelnemers dat agrarisch en recreatief verkeer steeds meer druk opleveren op de bestaande infrastructuur in het buitengebied. Een groot geluid is het verbeteren van de bereikbaarheid per openbaar vervoer. Deelnemers waren erg te spreken over ideeën als HUB's en fietssnelwegen, evenals de kansen in de ontwikkeling van de stationsomgeving Lage Zwaluwe.
- **Landbouw:** Deelnemers zien Moerdijk als een agrarische gemeente. Voor landbouw is hier ruimte, maar wel duurzaam. Een deel van de deelnemers gaf aan dat de gemeente niet zou moeten sturen op hoe de agrariër zijn bedrijfsmodel moet veranderen, maar dat het wel belangrijk is om een beeld te geven wat voor soort landbouw in de toekomst past bij Moerdijk, waarbij agrariërs daar zelf invulling aan kunnen geven. Mogelijkheden voor meervoudige verdienmodellen en innovatiekracht kunnen de landbouw vernieuwen, mogelijk met een koppeling met de lokale economie.
- **Verduurzaming:** Deelnemers staan positief tegenover klimaatadaptatie en de energietransitie, maar leg eerst de daken vol voor het landschap wordt aangepast. De woningen, bedrijven, landbouw, Logistiek Park Moerdijk en het Haven- en Industrierrein moeten verduurzamen, maar benut ook de lokale kennis bij het aanpakken van de verduurzamingsopgave.
- **Landschap / erfgoed:** Belangrijke uitgangspunten zijn het behoud van landschap en erfgoed, inzet op natuur en cultuur, het beleefbaar maken van het landschap en het verduurzamen en toekomstbestendig maken van erfgoed. Deelnemers zien kansen in het koppelen van de landschappelijke opgaven (o.a. klimaat, natuur, recreatie) in het buitengebied met nieuwe verdienmodellen. Daarbij kan erfgoed ook een rol spelen, bijvoorbeeld via herbestemming of goede verbindingen met erfgoed-trekpleisters.
- **Recreatie:** Toeristische druk op gemeenschappen en de infrastructuur vragen om aandacht. Deelnemers wensen geen massatoerisme, maar willen zelf ook prettig recreëren en zien recreatie als verdienmodel. Voorwaarde is dat dit duurzaam gebeurt.

Impressie: werken met drie toekomstscenario's in deelsessies. Om de inhoud te lezen staat een grotere versie als PDF in de bijlage.

Vervolg

Met alle input van dit tweede Atelier bepalen we de koers richting de toekomst. Nu gaan we werken aan het opstellen van een toekomstverhaal. Hierin maken we keuzes hoe we omgaan met de belangrijkste opgaven, kansen en ambities richting de toekomst. Dit jaar volgt er nog een Atelier waarin we nog concreter naar de omgevingsvisie toe werken. We stellen een ontwerp-omgevingsvisie op waar iedereen op kan reageren en aanscherpen. Zo werken we samen aan een mooie toekomst voor de gemeente Moerdijk in 2040. Tot slot stelt de gemeenteraad de omgevingsvisie vast. Naar verwachting gebeurt dat in het eerste kwartaal van 2023. Op de hoogte blijven van de voortgang kan via www.moerdijk.nl/omgevingsvisie.